

LENTŠU NEWS

Kgatišobaka ya mehleng ya Pušoselegae ya Makhuduthamaga

6 | Yeo e tantšego šedi

Mmamotse
Cllr Minah Bahula

SOMA e hlohleletša setšo sa bofenyi

7 | Lapa la ga Mogashoa le abelwa ntlo

8 | Re beakanya matlotlo

10 | Ditsela tše di tiiletšego

17 | Ikonomi e a hunollwa

19 | Re ikgantšha le Baroka FC

21 | Katološo ya tlabakelo ya mohlagase

MAKHUDUTHAMAGA
LOCAL MUNICIPALITY

Mmogo re šomela diphetogo!

website / www.makhuduthamaga.gov.za

Seboleledi sa
Makhuduthamaga
Lemson Moropjane

SEHLOPA SA BORULAGANYI

MONGKGATIŠO
Pušoselegae ya Makhuduthamaga
info@makhuduthamaga.gov.za

MORULAGANYI
Lemson Moropjane
lemsonm@makhuduthamaga.gov.za

WA BOKGABO
le MOTSEA DITABA
Thomas Jokwane Mashabela
thomasm@makhuduthamaga.gov.za

MOITHUTI WA GOTSEA DITABA
Life Nape

BAITHUTI BA BA PHATLALATŠO
Promise Mathibeng and
Dineo Phakane

ROMELA LENGWALO

SENT YOUR LETTERS TO THE EDITOR
#TellYourStory. Tell us your story of change within Makhuduthamaga along with a profile picture to the editor via email (Heading/Subject: #TellYourStory) & stand a chance to be featured in the next edition

DINTLHA KA BOTLALO

KANTORO KGOLO
SWITCHBOARD OPERATOR
TEL: 013 265 8600 | FAX: 013 265 1975
CUSTOMER CARE: 013 265 8616
www.makhuduthamaga.gov.za

MAKHUDUTHAMAGA.GOV

**LENTšU la
Makhuduthamaga
le Lemson Moropjane**

Re gotetša ditoro tša baswa

Morago ga go ruma kgwedi ya baswa kgwedding ya June, ya Tate Mandela ya Julae le ya basadi ya Agostose re tshepiša go le abela tshedimošo yeo e phophomago ka boithabišo le tlhohleletšo go kgatišobaka ye ya Lentšu – elegomolomo wa pušoselegae ya Makhuduthamaga. Dikgwedi tše le mareo a tšona di bohlokwa go setšhaba sa gešo. Tšona di re gopotša sehlabelo sa boikgafo bja baswa ba 1976, basadi ba 1956 le mengwaga ye 67 ya Tata Nelson Mandela, re tšwelapele go kgatlampana le ntwa yeo ba e thomilego. Re ka kcona se ka go gotetša tlhase ya phetolo ya setšhaba.

Segolothata magareng ga diphetogo tše ke go netefatša tlhamego ya meleba ya temokerasi ya naga ya gešo, go swana le ka fao re bilego le dikgetho tše di atlegilego tša bosetšhaba le tša diporofense. Ka mahlatse ke filwe sebaka sa go lekola dikgetho tše ka bokgauswi ebole ke dumelalana le moetapele wa lekgotlataolo la dikgetho la go ikema (IEC) Morena Sy Mamabolo ge a re “tše dikgetho ebe e le tša histori ebole ngwana a sa le anye”.

Re bile mahlatse bjale ka ba Mkhuduthamaga bjale ka ge re sa ikhwetša boemong bja go lebana le ditlholtlo tše di dubišitšego badiřane ka rena thankga go swana le go balwa mmoetšane ga kgetho ya motho o tee. Le ge palomoka ya phalalelo ya bakgethi e fihlile go dimilione tše šupa naga ka bophara, se e

sa le palo yeo e amogelegago ya bodišhabatšaba. Efela se se swanetše go lebelelwa bjalo ka phafoso ye bogale go rena bahlankediba setšhaba gore re some ga boima go hlankela bao ba hlokago kholofelo go bokgoni bja pušoselege ya Makhuduthamaga go šomišana le pušo ya bosetšhaba le ya porofense tlhologelong ya go netefatša gore boso bjo boswa bo akaretša ditšhaba tša ga bo rena le goba tlabela ka bokgoni bja go itebanya le ditlholtlo tša bohloki le tlhokego ya mešomo. Ge re lebelela dipalopalo tša tlhokego ya mešomo nageng ya gešo re tlala ka kimologo ge maitekelo a rena ele a go kgontšha badudi go hwetša mešomo.

Re lebiša letlakala la rena la kamorago la kgatišobaka ye go thuša baswa go ikhweletša mešomo. Go tšweletša kokwane le mooko wa se, re lekile go iša šedi kgwedding ya June ya baswa, ya Tata Nelson Mandela elegomolomo ya July gomme ga bjale ya bsdi ya Agostose, re tshepiša kgativobaka ya tshedimiso, boithabišo le tlhohleletšo go lenanego la go kgontšha baswa ka go ba betlela tsela ya bokamoso go ya ka dikagare tša kgatišobaka ye. Ke hutša gore kgatišo ye e tlo le fa mafolofolo go swana le moywa mpshafatšo le bootee woo o re gokarilego.

Morulaganyi,
Lemson Moropjane
Molaodi wa Dikgokagano

Mmamotse wa
Makhuduthamaga
Cllr. Minah Bahula

Mopresidente Matamela Cyril Ramaphosa o file polelo ya temošo go baetapele ba mmušo le bahlankedi ba setšaba ge a hlatholla maatla a letlakalakgetho ao a bonagetšego ka la 08 Mei 2019. Ge maAfrika-Borwa a ikana go hlagiša boso bjo boswa. Yena o phurullotše maikutlo a gagwe ka la gore maAfrika-Borwa a kgethile kholofelo godimo ga tlhokego ya yona, ba kgetha botee godimo ga karogano. O ipileditše go rena gore re fe taelo ya botee le mpshafatšo go ba kgethi sebopego se se botse. Fa Makhuduthamaga re tšere molaetša wo o gokarago dipelong tša rena le go ofa sebopego bjalo ka sebešeletši sa leeto la rena. Re dira se go nefefatša gore batho ba gabu rena ba itemogela ka fao pušoselegae e šomago ka gona. Re thomile se ka go tšea kgato

Re potlakiša tshepetšo ya ditirelo

ya go swara dikopano tša lekgotlataolo ya pušolegaa go swana le polelokolo ya seemo sa pušoselegae (SOMA) kua Ga-Moloi le ya peakanyo ya matlotlo a pušoselegae kua Marulaneng. Nakong ya dikopano tše tša bohlokwa re bontšhitše dipolo tša ka fao re šoganago le bomenetša le tšhomiso bošaedi ya maatla a sepolotiki le a taolo elego seo se ka se tsogego se kgotleletšwe.

Re tšwelapele le go netefatša gore bomenetša bo a Iwantšwa ka ge bo hlapelela phethagatšo ya ditirelo go bahloki le go ba tswalelela menyetla, re dira se go netefatša taolo yeo e hlwekilego go bontšha tlhweko ya tshepetšo ya pušoselegae ya rena rebile ba pele go gwerana le lekala la 'The Hawks' meketekong ya letšatši la boditšaba la Tate Nelson Mandela gola Diphagane. Re dirile se ka matswalo a go hlweka mola go babangwe lentšu goba lereo le la 'The Hawks' le tswala letšhogo dipelong tša bona. Re tšwelapele go bopa segwera le ditšhaba mererong ya dipapadi le tša thuto gomme re netefatša gore re ba baphala tša pele twantšhong ya tlala le bohloki. Re dirile se go la Apel Cross fao re

bopilego seboka le bo radithuthuthu go Iwantšha tlala malapeng. Re lebogiša lekgotla leo le re eteletšego pele legatong la porofense le la bosetšhaba la ANC ge le mpsafaditše potego ya setšhaba mošomong wa lekgotla le go godiša Afrika-Borwa.

Ditebogišo tša go ikgetha di lebišwa go MEC Namane Dickson Masemola wa Ditsela le Polokego ya Setšhaba le MEC Monicca Mochadi wa Kgoro ya Dikagokgoparara.

Mengwageng ye mehlano yeo e latelago re hutša mananego a maswa, ditshepetšo le maano ao a tlo go netefatša gore tšohle tše re di hutšago di a tšwelela. Re lebogiša maloko ka moka a lekgotlatherame-lao la bosetšhaba le lekgotlataolo la diporofense ao a emetšego badudi ba Makhuduthamaga magatong ao. Go bona re re hle a re beng babonegedi ba seedi le bakgori ba tsela. Hle a re netefatšeng gore phišego le mošomo wa lena maikarabelong ao e be seo Makhuduthamaga e tumago go ya pele ka sona sefaheng sa lefase. Ke a leboga!

Cllr Minah Bahula
Mmamotse

Pušoselegae ya Makhuduthamaga e lebogiša Mmamotse Cllr Minah Bahula go kgethweng ga gagwe go ba karolo ya lekgotlaphethiši la mokgatlo wa dipušoselegae (SALGA). SALGA e kgonthišišitše se nakong ya tulo ya yona ya go tlaleletša dikgoba tše di hlotšwego ke go hlatlošwa ga amangwe a maloko go ya lekgotlatheramelaong la Limpopo. Pušoselegae e na le boitshepho bjo bo feletšego gore maitemogelo a Mmamotse a tla kgonagatša tshepetšo ye botse ya mokgatlo wo.

Taelo ya ditebogišo

Kabo ya goikgetha ya difoka

Mmamotse Minah Bahula o hlomile difoka nakong ya polelokolo ya SOMA 2019 elega sefala sa go aba tlhompho ye e kgolo go batšeakarolo ba tlhabologo ya selegae. Bao ba latelago ba filwe difoka le tlhompho go ya ka tema yeo ba e kgathilego: *Ditirelong tša dikgokaganyo tša Makhuduthamaga, sefoka se thopilwe ke Morena Lemson Moropjane; *Sefoka sa tša kagokgoparara sona se lebišitšwe go kgoro ya tša dikgagokgoparara ya pušoselegae ka tlhapetšo ya Morena Albert Segale. Sefoka sa moagi wa setšhaba legatong la kgwebo se filwe Morena Marumo Lekwankwa yoo a tsentšego letsogo tlhabollong ya lenanego la go abela bana ba sekolo dieta, tshedimošo le mengatwana ya lehlapo. Mohlankedi wa tša polokego wa ngwaga ebile Morena Ngate Kgorutle yoo a hlomphilwego ka go ba mothaoapi wa ngwaga. Sefoka sa sehlopha sa dipapadi sa ngwaga se thopilwe ke King Born FC gotšwa Ga-Phaahla.

Molaodi
wa Pušoselegae
Rampedi Mmadire Nancy

Baeng le bahlomphegi gotšwa mahlakoreng kamoka a Pušoselegae ya Makhuduthamaga, palamenteng ya bosetšhaba yeo e be go e emetšwe ke Tona Thoko Dida (maemong a gagwe a maloba), boemedi bja porofense ya Limpopo Molekgotlaphethiši Polly Boshielo (maemong a gagwe a peleng), Ramotse wa selete sa Sekhukhune Cllr Stanley Ramaila, balekgotla le bommamotse bao ba phuthegile mabaling a dipapadi a Selaule, Ga-Moloi ka la 02 Mei 2019 go thekga go rolwa ga polelokgolo ya seemo sa pušoselegae (SOMA).

Magareng ga tše di tantšego šedi ya seboledi sa letšatši elego Mmamotse Minah Bahula ebile dinthla tše di lebeletšwego go kaonafatša seemo sa pušoselegae ya Makhuduthamaga nakong yeo e šetšego ya thomo ya gagwe. Mmamotse Bahula o adile polelo ya gagwe go leb-eletšwe diphihlelelo tša ngwaga wo o fetilego le lenanego la maano a go fihlelela dikgolo nakong yeo e latelago. Se se latela polelokgolo ya bosetšhaba (SONA), ya porofense (SOPA) le ya selete (SODA) tše di

Seemo sa pušoselegae yeo e šomago

adilwego ke difahlego tša magato a a mebušo go ya ka tlhatlamano ya wona, Mmamotse Bahula o tšwele-ditše malebo go bohole bao ba filego kgobokano ye thekgokudu boetepele bja selete le bja porofense ka ge ba mo tiišetša le go mo fa maatla gore a hlankele diphetogo go badudi ba Makhuduthamaga. "Ke ela tlhoko temana ya gore magagešo ao a phuthegilego fa a tletše ka lehutšo le kholofelo ya bokamoso bjo bokakone" go hlabilie Mmamotse Bahula.

Yena o tšwetšepele go hlatholla ka fao sefala sa SOMA elega seo ka sona boetapele bo fiwago monyetla le morero wa bodiši – elega morero wa go tliša diphetogo maphelong a badudi ka boati go lebeletšwe bao ba hlokago le sa go iša ka maleng, bao ba hlomerwego ke malwetši ba be ba lobe maphele bakeng sa go hloka kalafo, le bontšhi bja bao ba phelago ka gare ga bohloki bjoo bo sa kgotlelelelegego. Bontshi bja magagešo ga ba some kudu baswa, se ke tlhobaboroko. Magagešo ga ba sa nyaka gokwa ditshepišo ba hloka go bona ditiragalo tše di bontšhago kgoro bohlatse.

Nngalaba ya thuto le mešomo ga e ame fela mmušo wa gare ke tlhobae-lo go rena bohole ka go tseba bohokwa bja thuto go ageng pušoselegae yeo e na le go maamošo go bohole" go boletše Mmamotse Bahula. Ge a anega ka fao ditšhaba di ka go dirišana bokaone Mmamotse Bahula o boletše gore pušoselegae e šomoša-

na le dikereke go ya ka makala a go farologana a sedumedi ka maike-mišetšo a go hlola botee le kago ya setšhaba. O hlaološitše ka la gore pušoselegae e hlomile masolo a go abela baswa tshedimošo ka ga menyetla ya bokamoso ebile lesolo le ke la motlalanaga ka ge le akareditše didiko tšohle tša Makhuduthamaga go katološa phihlelelo ya barutwana ba dikolo tša go fapanamme segolo-thata ele go kopanya baswa le ditheo tša thuto ya godimo, dirutegi, le mehlala ye mekaone mafapheng a go fapanam mešomo. Mmamotse o reta lesolo le ka ge le atlegile kudu.

"Go na le ditsela le maporogo ao a sa le go seemong sa go thalwa a mangwe a šetše bapaditšwe gomme go akaretšwa kantoro ya mošate wa Mashabela go fihla Machacha (monabo wa dikelomitara tše 10), tsela ya go tloga Mokwete e labile Molepane Ntoane (tše 10), kago ya tsela ya Marishane le Phaahla ya ka gare, ya ka gare ya Stocking, leporogo la goela boima la Madibong, tsela ya go tloga Maila Mapitsane go ya Mošate wa Magolego, ka go ya tsela ya Glen Cowie ya kgale go ya Phokwane le ya go tloga Lobethal go ya Tisane magareng ga tše dingwe" go rialo Mmamotse Bahula.

Ke a leboga

Rampedi Mmadire Nancy
Municipal Manager

Polelokolo ya pušoselegae (SOMA) e rošwego ke sets-werere Mmago rena Cllr Minah Bahula e ipileditše go rena go šomela pego ye kaone go badudi nwageng wa 2020. Kgwekgwe ya molaetša wo ke gore ge o fihlile ntlhohlwaneng ya thaba, ga o dule fao wa itebogiša efela o pipitlewa ke tumo le tlhologelo ya go namela ntlhohlwana tša go feta yeo.

Rena re nyaka go namela dintlhohlwana go ya ka go fapanā ga tšona ka go tseba gore re ka fihla kgole. Tla ke thome ka go lebogiša bahlankedi ba pušoselegae ya gešo bao ba hlomphilwego magareng ga barwa le barwedi ba Makhuduthamaga nakong ya go abjwa ga difoka tša go ikgetha ke Mmamotse nakong ya polelokolo ya SOMA ka la 02 Mei 2019. Morena Moropjane Lemson o lemogilwe le go fiwa tlhompho ye legatong la dikgokagano ka go godiša leina la Makhuduthamaga makgatheng ga dipušoselegae tša go fapanā. Morena Albert Segale yeo elego Molaodi Mogolwane wa kgoro ya dikgagokgoparara le yena o filwe tlhompho mošomong wa gagwe ka go hlankela ka botswererē le go hlatloša seemo sa kabo ya ditirelo go ya magomong a godimo.

Ke hutša gore se se fa bahlankedi ba pušoselegae ya gešo mafolofolo a go tšwelapele go šoma ka lerato le botswererē gore ge go rolwa polelokolo ya ngwaga wo o latelago ba balwe magareng ga bao ba šometšego badudi ka botswererē. Re tseba ka fao thuto le tlholo ya mešomo di le go dikokwane tše bohlokwa gore re fihlele seemo seo ka sona ditšhaba di tla go buna. Ka ge polelokolo ya SOMA e re laetše go bohlokwa gore re tšwelepele go thekga dikolo mo pušoselegaeng ya gabō rena ka ge re rata gore bana bohle ba fiwe sebaka sa go tsena sekolo le go hwetša menyetla ya

SOMA e hlohleletša setšo sa bofenyi

mešomo. Go fihlelela se go swanetše gore go swanetše go tšewe matsapa a go ishwana a go akaretša batšeakarolo ba go farolagona, esego fela kgoro ya thuto. Polelong ya gagwe ya tlhonamišo, MoPresidente Ramaphosa o ipileditše go MaAfrika-Borwa go dirišana go aga setšhaba seo se elago šedi baswa ba sona le go hlola tikologo yeo e kgonšhago baswa go ithuta le go ikhweletša maitemogelo a go ba kgontšha go hlola mešomo le go

hlabolla ditšhaba tša gabō bona". Sebokeng sa go abelana maele ka tša ikonomi sa pušoselege ya gešo re fane maano le mamanoga ao ka wona re ikemišeditvego go matlatatša tlhabollo ya ikonomi le go imolla bahloki, kudu baswa, le go ba ntšha ka gare ga bohloki ka tlholego ya mešomo le menyetla ya tlhahlo yeo e ikadilego le go hlohleletšwa ga dikgopoloo tša kgwebo go aga dikgwebo potlana.

Tshepišo ya sengwalwa sa tokologo go lapa la Mogashoa

Peleng

Pulo semmušo ya ntlo ye mpsa yeo e agetšwego lapa la ba Mogashoa karolokgethong ya 13 ya Makhuduthamaga ka la 29 Agostose 2019 ebile sesasedi sa lethabo motseng wa Ga-Mogashoa ka fase ga Kgoshi Manamane Mogashoa. Mašabašaba ao a phuthegilego go kgan-yogiša pulo semmušo ye a akaretša boemedi bja ka difokeng bjoo bo eteletšego pele ke Mmakgoshi Mogashoa, Molekgotlaphethiši wa tša Pušotirišano Bodulo le Merero ya Bogoši (COGHSTA) Mohlomphegi Baiskop Makamu, Ramotse-phethiši wa Selete sa Sekhukhune Cllr Keamotseng Stanley Ramaila, malekgotla, baetapele ba setšhaba le ba tša kgwebo.

Pulosemmušo ye e thomile ka polelo ka Molekgotla-phethiši Makamu yeo a tšweleditšego lethabo la gagwe godimo ga mošomo wa Mmamotse Bahula le go mo hloholeletša gore a sware a tiiše ka ge lekgotla la ANC le lemoga mediro ya gagwe. Molekgotlaphethišo o gateletše gape gore ke maikarabelo a gagwe mmogo le Ramotse-phethiši wa selete go thekga pušoselegae ya Makhuduthamaga gore e fiwe thekgo le go kgontšhwa mošomong wa kabon ya ditirelo.

“Re phuthegile fa go ba dithatse tša tshepišo ya sengwalwa sa Freedom Charter seo se thadilwego ka ngwaga wa 1955. Seo re se amanyago le sengwalwa gomme re itemogela sona letšatšing la lehono ke

Moragonyana

gore go tla ba le madulo, tshireletšego le boiketlo go bohole. Le gore re swanetše go netefatša gore batho ba gabon rena ba dula fao ba ratago e se go go gapeletšwa ke seemo sa go swana le gore ga gona ditirelo. Re ikgafa go tliša ditirelo go batho gore ba se di latelele metseng ya diteropong” go realo Molekgotlaphethiši Makamu.

Go lateleeng mantšu a Molekgotlaphethiši Makamu moamogedi wa ntlo ye mpsa yeo e tlabaketšwego elego Mme Mogashoa o boletše o rile ge a iphetolela a re o tla dula a iša ditheto go Yo godimo ka go mo araba ka mangeloai a go swana le ba Mulalo Business Enterprise bao ba ikgafilego go fetša kago ya ntlo ya gagwe ka potlako le go phumula meokgo ya mengwagangwaga.

Ka mantšu a Mmamotse Minah Bahula seemo seo se hlotšego gore pušoselegae ka tirišano le ba kgwebo ebe e le seo se sa lebelejego ebile sa go hlokiša motho seriti sa

botho ka ge e be ele masetlapelo fela. Mmamotse Bahula o okeditše ka go fa Molekgotlaphethiši Makamu bokoloti bja gore o sa tlie go laletšwa mmoetšane ka go tlo bula tše dingwe dintlo tša ba go swana le lapa la Mogashoa le gore se se satlo kgonega ka gore ditšhaba tša Makhuduthamaga di ikgafile go šomišana le pušoselegae go fedisa masetlapelo a bodulo go swana le ao a gogetšego šedi ya setšhaba lapeng la Mogashoa. Mmamotse o rumile ka go leboga sehlopha sa baagi ba Mulalo Business Enterprise ge ba ikgafile go thuša go agela lelapa le.

R6.5m go netefatša kgolo ya ikonomi le hlolego ya mošomo

Tšhomiso ya matlotlo e tlie go ba ka mokgwa wa go sepediša thekgo go Dikgweokotlana (SMMEs) se se akaretša le barekiši ba mebileng, batšweletši, le tša temo. Ra beela ka thoko R1m ya go reka naga ngwangeng wa ditšelete wa 2019/20.

Re breakanya matlotlo mmogo le ditšhaba

Ke ka fao polelo ya matlotlo a pušoselegae ya Makhuduthamaga le ya kamogelo ya peakanyetšo ya tlhabollo neeletšano di swerego ka la 29 Aporele 2019 gola Marulaneng karolokgethong ya 23 ya pušoselefge ye. Ge a ema ka lefoko phuthego ye ya batšea karolo le badudi ba makgolokgolo ba Makhuduthamaga gotšwa dikarolokgethong tše 31 Mmamatse Cllr Minah Bahula o butše mafahlia gagwe ka go leboga badudi ge ba dile karolo ya dimilione tša MaAfrika-Borwa go šireletše temokerasi ya naga yeo e hweditšwego a boima ka go go kgetha mmootšane mmušo woo ba beilego khofolo ya bona go wona, le go lebogiša ba lekgotlataolo la dikgetho leo le ikemego ge le gorositše dikgetho tša go hloka bosodi, tša bolokologi le go itekanelo tša bosetšhaba le tša diporfense.

"Mohlomphegi Molomo wa pušoselegae ere ke tsee monyetla wo go lebogiša lekgotla leo le bušago la la ANC ge le thopile dipelo tša MaAfrika-Borwa nakong ya dikgetho tše. Ke na le tumelo yeo e feletšego ya gore baa-tapele ba rena ban a le bokgoni bja go phethagatša tšohle tše di bopago dikagare tša lengwalotshepišo la dikgetho elego leo le itshamilego ka go tšwetšapele kabo ya ditirelo tša motheo" go boletše Mmamatse Bahula yeo a tsebagaditšego maikemišetšo a pušoselege a go aba dimilione tša diranta tše 6.5 go matlafatša ikonomi ya go akaretša bohole yeo e hlolago mešomo. Tšhomiso ya matlotlo a e tla tše sebopego sa kabelo ya ditseka go dikgwebopotlana go thekga boikemo bja tšona goya go ile. Go balwa dikgwebo tša semaušu, tša go tvweletša le tša temo. Thekgo ye e

akaretša million ya diranta yeo e tlo go šomišetšwa go reka naga ngwangeng wa 2019/2020. Makhuduthamaga e tsebjwa ka phethagatšo ya lenanego la neeletšano ya dit-sela tše di kopanyago ditšhaba le go fa mooko wa ikonomi ya selegae. Go tšwetša se pele Mmamatse Bahula o goleditše koketšo ya matlotlo a R84m go lebišwa go kago ya ditsela tše di ikadilego go ya le maano a pušoselegae le gore R8.8m e tla lebišwa go go tlaleletša dikgoba tša mešomo go akaretšwa bašomi kakaretšo nokong ye ya taolo ya pušoselegae. Mmamatse Bahula o hlatlošitše thekgo ya pušoselegae go merero ya go thekga le go tlabakela thuto ka go aba R4m go phethagatša meletlo ya sediko sa dikarolokgetho ya ipontšho tša menyetla ya go betla bokamoso ka ge pušoselegae e beile thuto pele le go e gokara bjalo ka senotlelo sa kago le go kgora tsela ya ikonomi.

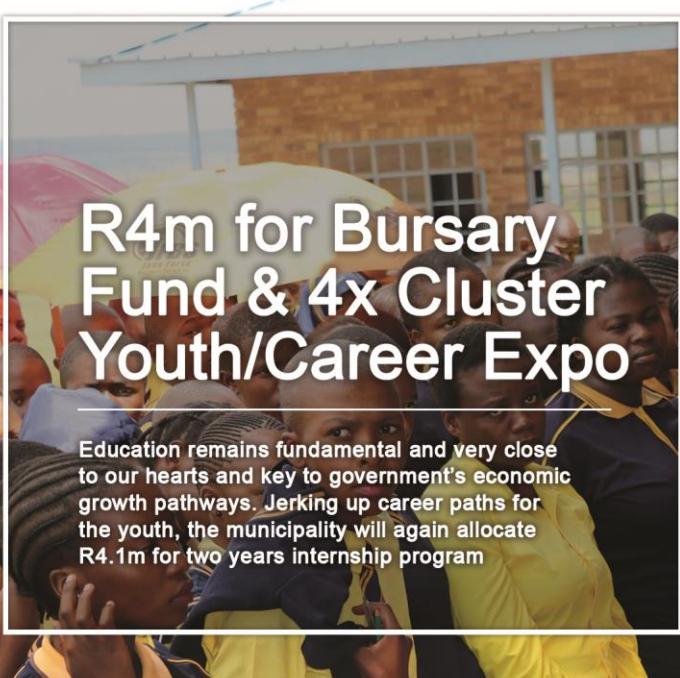
Go rotoša menyetla ya bokamoso go baswa, pušoselegae e tla aba dimilione tše R4.1m go bobedi bja magato ao a akaretšago go fa baswa sebaka sa go ithutela mešomo le go aba tlhahlo go bahlankedibja pušoselegae, dikomiti tša dikarolokgetho le balekgotla. "Re beets thoko mašeleng a go lekana R1.3m ao a lebišwago go tlhatlošo ya taolo ya pepeneneng le go gat aka mošito wo tee le melao ya tša taolo ya kabo ya ditirelo ka R2.7m elego yeo e lebišitšwego go merero ya bolekodi bja dipuku tša nakong ye ya pušo ya lekgotlataolo" go bontšitše Mmamatse Bahula. Ge a kopanafatša seemo sa matlotlo Mmamatse Bahula o boletše gore palomoka ya matlotlo a ke R427m go leb-eletšwe ngwaga wa 2019/20, R451m le R480m go ya ny-

wageng ya ditšhelete ya 2020/21 le 2021/22 ka tlhatlamano. Le gore palomoka letseno la 2019/20 e akaretša R333m gotšwa go dikabo tša mmušo wag are le R94m gotšwa go methopo ya letseno ya ka gare ga pušoselegae. O fele sebopego sa tshekatsheko ya matlotlo ka go hlatholla gore lennega peakanyetšo la matlotlo le bontša gore matlotlo a gotšwa mmušong wa bosetšhaba ngwageng wa 2019/2020 a bopšwa ke R268m yeo elego kabo ya karolo-tekanyetšo, R62m ya kabo ya dikagokgoparara (MIG) le R1m ya mešomo ya setšhaba (EPWP). Gape, R94m etšwa go methopo ya ka gare yeo e balelwago go R43m go balwa le ditefelo tša dithoto, R7m gotšwa go maamošo a dipeeletšo, R36m gotšwa go tswala godimo ga mekitlana, R9m gotšwa go ditirelo tša boagente, R625 000 yeo e kgobokeditšwego gotšwa go dikotlo tša go tshela melao ya tsela le R685 000 gotšwa methopong ye mengwe ya letseno.

Se se ra gore palomoka ya tšhomiso ya matlotlo ke R437m ngwageng wa matlotlo wa 2019/2020. Tšhomiso ye ya matlotlo mengwageng ye mebedi ya go latela e letetvwe go ba R450m le R480m ngwageng ya 2020/2021 le 2021/2022 ka tlhatlamano, ka fao tšhomiso ya 2019/2020 e le go R337m go merero ya tshepetšo le R90m go tša dikago le dithoto. "Re kebišitše palomoka ya R90m ya tšhomiso ya matlotlo go dithoto le dikago ngwageng wa 2019/2020 wa mašeleng. Re leka ka bojohle gore re akaretše dikarolokgetho tša rena ka mašeleng a go hlaetša go netefatša phatlalatšo le go naba ga matlotlo a ka tekatekano." go rumile Mmamotse Bahula ka tlase ga lephotho la mekgolokwane le magoswi

"I wish to highlight that our work is award winning, and the South African Local Government Association (SALGA) affirm this assertion by naming the municipality capable of efficiently and effectively spending the Municipal Infrastructure Grant (MIG)."

~ Mayor Cllr Minah Bahula/SOMA 2019

Tsela ye mpsa | 10km

TSELAYA MAKGWABE GO FIHLA MPHANE

Projeke ya MIG kgato 2 (5km) tšwelopele e go 95%

Ditsela tše di tiišitšwego kgahlanong le mafula

Dithuto gotšwa go mafula a lep otlapotla ao a gogotšego ditsela mo Makhuduthamaga kgwedding ya Desemere 2018 di lebišitšwe go kaonafatšo le mekgwa ya ponelopele ya taolo ya kelelo ya mafula. Se se kgonthišitve ke Mmamatse Bahula bjalo k age a lekotše matengwa a tshekatsheko ya peakanyo yak ago ya dikagokgoparara yeo e hloomilwego mono Makhuduthamaga, go šeditšwe kudu ditsela tša dipušoselegae. Pušoselegae ya Makhuduthamaga e tšwelapele ka mokgwa wa go atlega ka porojeke tša kagokgoparara ya ditsela tše di bopago sebopego se se botse sa naga. Badudi ba Makhuso le Ga-Mampane ba kopantswe ka gare ga kgohlagnyo ya tshepeleko ya mafelo

a bodudi yeo go yona pušoselegae ya Makhuduthamaga e tsokamego sefoka sa go ba ketapele, le go bay a phala tša pele tšomisong ya matlotlo a dikgokgoparara (MIG). Kgwawinyana le fao go tupago lerole la go agwa ga karolo ya bone ya tsela ya Mampane, pušoselegae e šetše e kgalema tša pele ka go ruma peakanyo le tekanyetšo ya matlotlo go magato a mangwe a ditsela go hlatloša seemo sa lephelo metseng le maitemogelo a tshepeleko metseng ya Makgwabe le Mphane ka go phethagatša karolo ya bobedi ya porojeke. Yona tsela ye e kgonagatšwa ka kabu ya mašeleng a gotšwa go sešego sa kabu ya dikagokgoparara, pheletšo ya se ke thitelo ya sekontiriseo se bolokegilego sa menabo ya

dikilomitara tše lesome. "Setšhaba se na le boitshepo bjo bo feletšego go mmušo w arena wa selegae; phethagatšo ya kago ya ditsela e šitletše moyo wa bootee le kgahlišo ditšhabeng. Re leboga Mmamatse wa Makhuduthamaga ge a netefaditše gore go agwe ditsela tše lehono di re kopanyago le go nolofatša tshepeleko metseng ya gabu rena", go boletše Mohlankedi wa Kgokaganyo ya Porojeke, Andronica Maseema. Ge a anega tša lephelo la bona le maitemogelo a tshepelko ya bona o tšweleditše ntlha ya gore tsela yeo e satšwago go agw e kgontšha momaganu ye bonolo ya go maloko a setšhaba go fihlelala mafelo a go swana le sekolo sa ka tlase sa Makgwabe, sa digitlane sa Makgwabe,

moagokopano wa setšhaba wa Makgwabe, sekolo seo se phagamego sa Maphadime, le ditheo tša sedu-medi go swana le kereke ya ZCC le ya New Generation magreng ga tše dingwe. Lethabo leo le hlotšwego ke kago ya ditsela tše le tšweleditše ke maloko a setšhaba, kudu batšeakarolo ba lenanego la mešomo ya setšhaba (CWP) bao ba bontšhišeо mafolofolo tlhokomelong ya dithoto tša setšhaba go balwa le tšona ditse-la.

Go ya ka Mmamotse wa Makhuduthamaga Cllr Minah Bahula go šetve go ntšhitšwe mangwalo a tu-melelano le moabi wa ditirelo tša kago ya tsela ya Ga-Mampane yeo e tla go legatong la bone. Yena o hlatholotše gore kgato ye ya bone e akaretša bonabo bja dikilomitara tše 5.28 tše di akaretšago Ga-Mampane kudu tsela ya lekgwara go fetošetšwa go ya sekontiri, kago ya kilomitara ye tee ya taolo ya mafula le imitara tše 280 tša lehlakore la go laola mafula.

Mmamotse Bahula o tšwetše-pele go hlatholla gore porojeke yeo e beakanyeditšwego gola Ga-Mampane ya legato la bone la kago ya tsela le hloka R26,382,484.80 gore le rungwe. Le gore yona porojeke ye e tla agwa motseng wa Ga-Mampane elego dikilomitala tše 43 lebowa bodikela bja tulo ya Jane Furse elego motsemošate wa Makhuduthamaga. Šedi e lebišitšwe go peakanyo ya ditsela yeo e tiišitšwego gore e phologe mafula a lepotl-apotla.

Batsofadi ba fiwe dikobo

SSe seka bonala ele taba e nnyane ge ole kgole, efela motho a ka fetola mogopolu ge o bona batsofadi ba ba amogela dikobo tse ka lethabo. Lesolo le la Mmamotse la go abela batsofadi dikobo le thakgotswe mengwageng ya go feta gomme le kopantse badudi ba Makhuduthamaga goba selo se tee.

Koko Bolao Phala gotswa Maila Segolo, ka Ward 23, o hlalosa ka tsela yeo gobego gole boima go hwetsa kobo ya marega ka gore tshelete ya gagwe ya mphiwafela ga e mo hole kudu ka lebaka la boima bja godimo bja ditheko bjale ka dijo.

“ Ditlogolo tsaka di godile mo nakong e, gomme ba nyaka dikobo. Le ge ke leka ka boima, efela ba nyaka dikobo ge ba eya dikolong tsa godingwana. Dikobo tse re filwego ke Mmamotse, di tlie go re hola kudu, gomme re re Modimo a mo thusen goya pele” Gwa realo Koko Bolao

Sekhukhune Executive Mayor Stanley Ramaila, Member of Parliament Thoko Didiza, Education MEC Polly Boshelo, Member of the National Assembly Motswaledi Matlala and Jane Furse Hospital CEO, all stands as Mayor Minah Bahula makes her grand entry at SOMA

The Council Speaker Cllr Tala Mathope declares the Special Council on SOMA officially in progress

Hon Mayor Cllr Minah Bahula greets members of the community as she approaches the Council Chambers

Makhuduthamaga former Mayor and MMC for Corporate Services Cllr Matlala Alfred's grand entrance

Education MEC Polly Boshelo's grand entrance

Executive Mayor Cllr-Stanley Ramaila's grand entrance

Makhuduthamaga Mayor Cllr Minah Bahula presents her third citizens report at the SOMA

Kgoshi Madihlaba and her Queen makes their grand entry

Re laelana le MmaKgoši Malekutu Sekwati

Mohlomphekgi Minah Bahula o bile karolo ya makgolokgo-lo a batho go laelana le mohu MmaKgoši Mme Lekgolane Maleku-tu Sekwati, mmago Mohlomphegi Kgoshi Mampuru Billy Mampuru III gola Mamone Moshate ka la 10 Agostose 2019. Tlhobošo le taelano ye ya go ikgetha e engwe nokeng ke bahlomphegi le baetapele ba mebušo gotšwa mahlakoreng a go fapano go balwa le Molekgotlapheth-iši Namane Dickson Masemola, bae-tapele ba semoya le bahlomphegi go tšwa dikarolong tša mmušo go balwa le baemedi ba setšo le dikgoši le dik-

gošigadi. Mohu MmaKgoši Lekgo-lane Malekutu Sekwati (Moshopyadi 'a Phaahle a Ngwato 'a Bauba) o belegwe Magakala, Moshate ka di 04 October 1935. Ke morwedi wa mathomo wa mohu Kgoši Ntwampe le Timamello Diphala Ntwampe, o belegwe le mohu Kgoši Lawrence Legadimane Ntwampe le ngwanam-magwe Manyaku Maria Thulare. Mohu MmaKgoši Lekgolane Maleku-tu Sekwati o be a nyetšwe bjalo ka Timamello ya Bapedi ba Mamone ka ngwaga wa 1964. O belege mohlatlami pušong ya Bapedi yo a tsebegago ka leina la Kgoshi Mam-

gošigadi. Mohu MmaKgoši Lekgo-lane Malekutu Sekwati (Moshopyadi 'a Phaahle a Ngwato 'a Bauba) o belegwe Magakala, Moshate ka di 04 October 1935. Ke morwedi wa mathomo wa mohu Kgoši Ntwampe le Timamello Diphala Ntwampe, o belegwe le mohu Kgoši Lawrence Legadimane Ntwampe le ngwanam-magwe Manyaku Maria Thulare. Mohu MmaKgoši Lekgolane Maleku-tu Sekwati o be a nyetšwe bjalo ka Timamello ya Bapedi ba Mamone ka ngwaga wa 1964.

O belege mohlatlami pušong ya Bapedi yo a tsebegago ka leina la Kgoshi Mampuru Billy MampKru III yeo a hlatlangwago bana babo elego Kgošana Seraki Mampuru; Kgošana Ntwampe; Kgošigatšana Matobole Lillian; Kgošana Mampuru Nicholas; Kgošana Kennedy and Kgoshana Phathudi Collet. Ditlogolwana tša gagwe ke Malekutu Tšhegofatšo; Tokologo Johanna Lekgolane; Ntwampe Neo; Malekutu Mokgethi; Manyaku Mmabatho Maria; Seraki

Theophillus; Mackeillan; Lawrence Legadimane; Motubatse Thapelo; Kgoputjo Mokete le Tshegofatšo Arabella Diphala. MmaKgoši e be e le moetapele wa makgonthe, e le mololetši, mohlolakwano wa go ba le dikakanyo tša maleba. O thusitše di-rutegi tše dintši dithutong tša bona go ba lwa le bo Prof Barbara Oomen go tšwa Yunibesithing ya Leiden gola Holland; D.M Kgobe elega mongwadi wa go tsebagala kudu wa nakong yeo, go bala ke go hloya.

O ile a beiwa go ba MmaKgoši ya Bapedi Ba Mamone ka la 25 Julae 1978 a buša setšhaba go fihlela a neela marapo go mohlatlami wa gagwe go ya ka tshepetšo ya setlogo elega Kgoshi Mampuru Billy Mampuru moletlong wa tlhonamišo ya segoshi yeo e tšerego karolo ka di 19 Desemere 1998. MmaKgoši o tšere karolo mererong ya go tšwetšapele ntwa ya tokologo ya ka go tšea karolo go goketseng baswa go hlabana ntwa ye mengwageng ya bo 1979, a dirišana le bao ba dilego le khuetšo go swana le mohu Frisco Phala yeo a be go a fela a etla go uwauwetša le go tiiša sebo sa ntwa seo se bego se le Mamone Maroteng ka mošate.

Ebile molekgotla yo a sego a kgethwa ditokišetšong tša lekgotla la nakwana go Ngwaritsi-Makhuduthamaga ka ngwaga wa 1997, aba karolo ya pušoselegae ye ya nakwana a dirišana le Mohu Kgaola Abram Mafiri yeo e be go ele Ramotse wa mathomo. O be a na le kgahlego ka mo go tša thuto le kgatelopele. Dikolo tše di latelago di ile tša agwa ka fase ga boetapele bja gagwe: Seo se phagamego sa Matšhumane gola Glen Cowie; saka tlase sa Matobole; seo se phagamego sa Ngwanatsh-

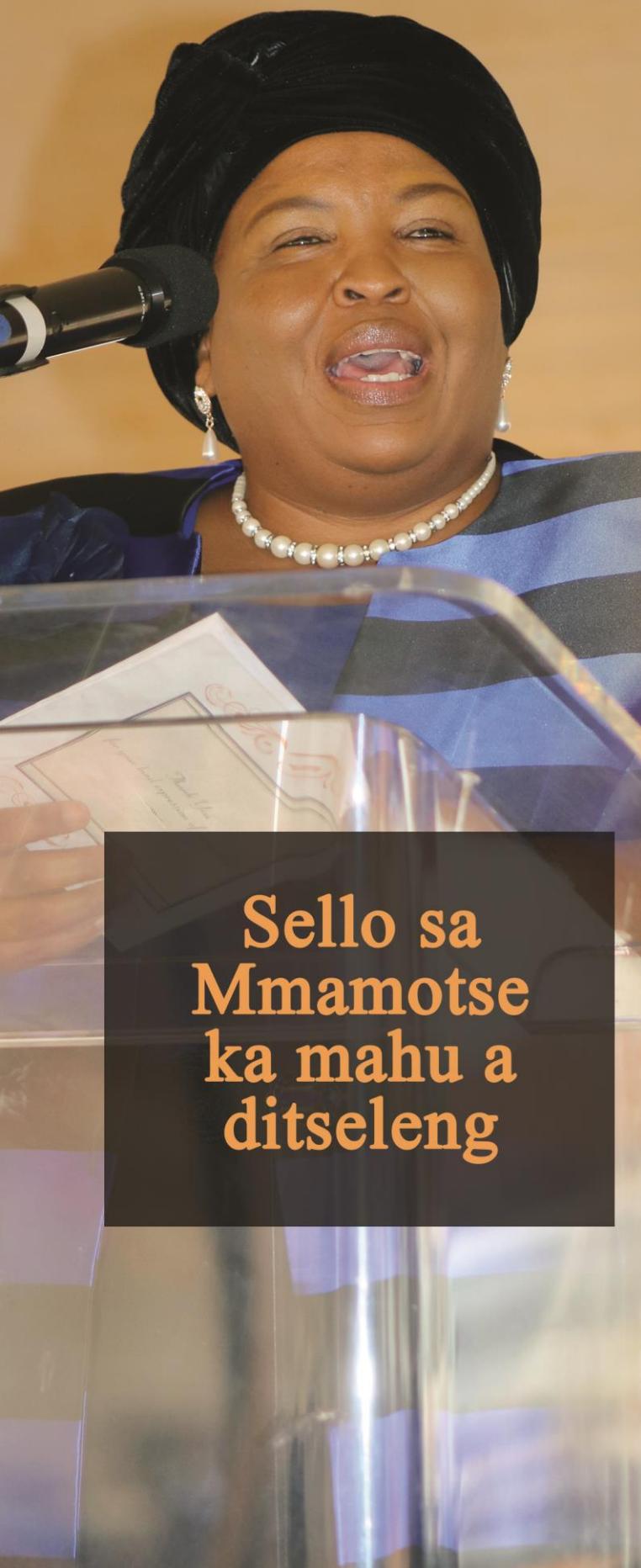

waane; seo se phagamego sa Tenyane; sa ka tlase sa Makubarate; saka tlase sa Marotobalele sa Motlokwe. Tše di latelago di ile tša thoma ka nako ya pusho ya gagwe ka thloholeletšo ya gagwe: Diporojeke tša setšhaba go swana le ya maphelelo ya Hlatlolanang; Lekgotlataolo la tša temo la Nebo; kamtoro ya Pedi setšhaba ya Mamone; setheo sa maphelelo; le bookelo bjo boswa bja Jane Furse mmogo le meago ya mmušo go swana le wa pušoselegae ya Makhuduthamaga, ya intasteri ya Jane Furse, bookelopotlana bja Mamone, seteišene sa maphodisa sa Jane Furse, lefelo la bodulo la Jane Furse RDP le 1997 kwano ya setšhaba yeo e ipiletšago go

huduweng ga dikantoro tša mmušo go tloga Lebowakgomo go ya Jane Furse. Tšwetšopele ya tša kgwebo go swana le kago ya mabenkelekgorparara a Jane Furse ke tše dingwe tša tema yeo e kgathilwego ke mmamotse Bahula. Yena o tlie ke mmono wa segopotso sa Kgoshi Mampuru II, yo a ilego a sekišwa ke maburu kua Kgolegong ya bogare ya Pretoria ka 1883. Lehono segopotšo sa Kgoshi Mampuru se tšewa bjalo ka tše dingwe tše kgolo mo Afrika-Borwa. Mohu MmaKgoši Lekgolane Malekutu Sekwati o hlokofetše ka labone la di 11 Julae 2019 kua mošate wa Mamone a bolokwa ka la 10 Agostose. Robala Ka Khutšo "Moshopjadi A Phaahle A Ngwato A Bauba".

Traditional leaders and other dignitaries came to support Kgoshi Mampuru III as he buries his mother

Sello sa Mmamotse ka mahu a ditseleng

Mahu a ditseleng a tsebega ele mahu a ka pejana a go kweša bohloko. Se ga se ka lebaka la poifo ya lehu, efela ka gobane dikotse tše di direga kgafetšafetša gomme se hlola poifo ka ge re šomisa dimamelwa go tloga mo re eya. Go ngangabala ga seemo se sa go hlolega ga mahu a mebileng se tsosha letšhogo mo dipelong tša setšhaba le go badudi, mabadi a di tahlegelo tše o swiswatša pelo, boemo bja malapa le ikonomi" go boletše Mmamotse Minah Bahula ka pelo ye bohloko pele ga mašaba ao a phuthegilego polokong ya batšwasehlabelo motseng wa Mogaladi kgwedding ya June 2019.

Tirelo ya poloko e falaletšwe ke bahlomphegi ba mmalwa bjalo ka molekgotlaphethiši wa tša di namelwa, Namane Masemola yeo a bolokilego batho ba supago bao ba swelego go ya lehung ka kotsi ya sefatanaga. Kotsi yeo e tšerego maphelo a batho ba šupago e diragetše ka Aporele wona ngwaga wo magareng ga metse ya Mamphokgo le Makgatle ka gare ga pušoselegae ya Ephraim Mogale.

Go ya ka Kgoro ya dinamelwa mašaledi a bahu bao ba šupago di tšere nako go ka lekolwa ka ge swanetšwe gore go hlolwe le go kgonthišwa go ya ka boramahlale. Kgoro e hlatholotše gore Molekgotlaphethiši Masemola o be a swanetšwe go bolela le ba malapa le bagwera go boloka mašaledi bona. Mmamotse Minah Bahula mmogo le Molekgotlaphethiši Masemola ba boditše bahlobodi gore pušoselegae ya Makhuduthamaga le kgoro di tla fa bao ba amegilego thekgo ka moka yeo e hlokegago go malapa ao a lobišitšwego mo kotsing ye.

Mmamotse Minah Bahula mmogo le motlatša tona Joe Phaahla, Molekgotlaphethiši Dickson Masemola, Kgoshi Phaahla ba thekgile tirelo ya poloko ya batšwasehlabelo ba selelago kua Ga-Phaahla bao ba hlokofetšeng kotseng ya koloi kua tseleng ya R579 kgauswi le Mogorwane/Ga-Moloi. Mmamotse Bahula o fihlišitše dikhomotso go malapa le bagwera ba batšwasehlabelo ba kotsi ye e šoro, a tšwelapele le go ipiletša go bašomiši ba tsela go ithlokemela mo di tseleng tša pušoselegae le ditsela ka moka tša naga.

Makhuduthamaga local economy is highly dependent upon Agriculture with Vegetables, Grains and Fruit being the key players followed by retail services, taxi industry and manufacturing. Grain farming is also a major player on a subsistence basis.

Ikonomi ea hunollwa sebokeng sa LED

Mmamotse wa pušoselegae ya Makhuduthamaga Cllr Minah Bahula o ipileditše go badudi, beng dikgwebo, bahlomphegi gotšwa dikarolong ka moka tša Makhuduthamaga go kopana le go abelana tsebo go tsošeletšeng ikonomi ya pušoselegae. Kopano ye e swerwe go la Zai OAT Hotel tulong ya Jane Furse gomme morero wa yona ebe ele go eletšana le badudi go tsenya letsogo kgodišong ya ikonomi ya selegae ka mokgwa wa go thoma, go tšwetšapele le go thekga dikgwebopotlana le di koperase, gomme boemedi gotšwa gona dikgwebong di bopile kopano le go tsea karolo. Zai OAT Hotel ga se lefelo le nnoši la kgwebo ya selegae leo le holegilego go tšwa go seboka sa ikonomi ya Makhuduthamaga yeo e

swerwego ka la 06 June 2019, elego neeletšano magareng ga dipeakanyo tša boleng, le senamelwa sa baeng le bahlomphegi. Seboka se sa Ikonomi se atlegile go tliša bophelo mo ikomoning. Ge a efa polelo ya pulo ya seboka Mmamotse Cllr Minah Bahula o eleditše baemedi gore seboka se bileditšwe go netefatsa tšwelopele le go gola ga ikonomi, tlholego ya mešomo le tlhatlošo ya leago go badudi ba Makhuduthamaga. Yena o tšweleditše maikutlo a kholofelo go tulo ye ya seboka ka gore ke sefala sa maleba go hlola tikologo e kaone go dikgwebopotlana. “Temeng ya go aga ikonomi ya selegae go na le kgate-lopele ye e šetšego e dirilwe, ke ka fao dikgwebo tša rena tša selegae di fiwago šedi kabong ya ditirelo le dithoto”

gwa realo Mmamotse Bahula. Ge a aba ponelopele ka ga tema yeo e kgathwago go ikonomi ya selegae, kudu kudu tlhabologong ya pušoselegae, bolemi le dikgwebo tša go fapantšha kholofetšo. Mmamotse Bahula o hlatholotše gore seboka se tla ka nako yeo naga le selete di lebanego le ditlhoto tše mmalwa mererong ya ikonomi. O ipileditše go borakgwebopotlana go šogana le ditlhoto le mathata ao a amago peakanyo ya ikonomi le go hwetša ditsela tša go beeletša ekonoming ya pušoselegae.

"Go swarwa ga seboka se kgwedding ya baswa ya June, ke se sengwe sa di tlhohleletšo go tšwetsapele go tsenelela le go netefatša gore baswa ba rutwa le go hlahlelwa ka dikgopolo le go sepediša dikgwebo tše di atlegilego" o realo Mmamotse Bahula.

Mohlomphegi Cllr Herman Mankge bjalo ka moemedi wa Mmamotse Minah Bahula o tšwetšepele ka go abelana botebo bja kgahlego ya gagwe kgonagatšong ya go momaganya maano a go aga ikonomi ya selegae le matenga ao a dirilego legatong la selete, le go fetola seemo sa tikologo gore dikgwebo di godiše letseno la pušoselegae le go hlatloša tshepetšo letseno la pušoselegae. O tišeleditše batšeakarolo gore dikakanyo tša bona tše ba abelana nago nakong ya seboka di tla elwa tlhoko le go akaretšwa ka gare ga maano le mananeo a pušoselegae gore go

Segwaheng Stone Crushing trading in Ward 29, they have received assistance from the municipality's SMME Support to acquire Ablution facility

matlafatšwe dikgwebopotlana. Mmamotse o šomišitše polelo ya gagwe go hlompha batšeakarolo bao ba kgathilego tema ye bohlokwa ikonoming le tlhabologong ya Makhuduthamaga ka kakaretšo, le gore seboka se se hlometšwe go fa sebaka go rarolleng ditlhoto tše di lebanego le bao ba itekago mererong ya kgwebo.

Go thekgeng le go hlatsetšeng polelo ya Cllr Herman Mankge, baemedi ba lebogišitše pušoselegae go seo ba itlamilego ka sona ba be ba hlagiša ditlhoto tša go swana le thekgo ya matlotlo go tšwa go ditheo tša kabo ya mašeleng. O rumile polelo ka go tšweletsa kholofelo go kgolo ya ikonomi yeo e letetšwego go ya ka dipeakanyo le mananego a phethagatšo ya ditirelo.

The Summit acknowledged the fact that the local economy of Makhuduthamaga is highly dependent upon agriculture with vegetables, grains and fruits being the key players followed by retail services, taxi industry and manufacturing. Grain farming is also a major player on a subsistence basis. With the finalized LED Strategy which outlines the role of the municipality and other stakeholders in supporting SMMEs and also clearly identifying various issues and strategic areas for intervention such as indicated below.

Makua irrigation Scheme trading in Ward 23, the municipality's SMME Support boosted their production by providing Borehole, Generator, Water Tanks and Irrigation Pipes

Re ikgantšha le Baroka FC

Makhuduthamaga e ipontshi tse gape go ba ketapele ya Sekhukhune ka go tsea šedi ya sehlopha sa kgwele ya maoto sa maemo a bosenšhaba sa Baroka FC. Ebe ese la mathomo ge sehlopha se se ikgokaganya le badudi ba pušo-

selegae ye. Ba bontšhitše go ba le lerato go Makhuduthamaga pejana ngwageng wo ka nako ya letšatši la segopotšo sa Kgoshi Mampuru II ka la 26 Janaware 2019 moo ba abelaneego lethabo la go amogela sefoka sa Telkom le go laletša setšhaba go

keteka phenyo le bona. Go tlaleletša se Baroka FC e tšwele lesolo la go utolla bokgoni le mpho ya go bapala kgwele ya maoto gotšwa go baswa bao ba filwego sebaka sa go itšweletša goswana le nakong ya phadišano ya ngwaga ka ngwaga ya

sebjana sa Mmamotse wa Makhuduthamaga. Kamogelo ya badudi ba Makhuduthamaga e thabišitše 'Bakgaga' (leina theto) kudu moo ba ilego ba tsea sephetho sa go bega ditaba tse dibotse le go ikgokaganya le bathekgi le balatedi. Ga go makatše ge ba kgethile Makhuduthamaga go tšweletša dibapadi tše diswa tša Baroka FC ka nako ya kopano ye ya go ikgetha. Tsebagatšo ye e loko-lotšwe ke Modulasetulo wa Baroka FC Khurishi Mphahlele ka letšatši la 29 June 2019 meagong ya pušoselegae ya Makhuduthamaga. Letšatšing leo Baroka FC e tšere šedi ya e lebiša go pušoselegae ya Makhuduthamaga go tsebagatša mothekgi wa mašeleng wo moswa mmogo le dibapadi tše mpsa pele ga go thong-

wa leswa ga liki ya legato la godimo ya PSL ya 2019/2020. Bahlomomphegi gotšwa go Bakgaga FC ba tsebišitše Mmamotse wa Makhuduthamaga Cllr Minah Bahula, Global Chief Executive Officer (CEO) Theo Mphosi le modulasetulo wa Baroka FC Khurishi Mphahlele.

Pejana ngwageng wo sehlopha se sa gotšwa Ga-Mphahlele se kgaogane le mothekgi wa bona elego Two Mountains gomme go thoma sehleng se ba gokara mothekgi o moswa elego Global. Modulasetulo Morena Mphahlele o file bohlokwa bja letšatši a be a abelana lethabo la gagwe ka sehla seo se tlago sa papadi e kgolo ya 2019/20 a be a tsebiša gore ba saenne tumella-no ya mengwaga e mene le mothek-

gi wa bona wa mašeleng. "Ka di la 06 Nofemere Baroka e tla bapala kgahlanong le Mamelodi Sundowns seo se tla swaya papadi ya rena le bona ya bo 100. Ka lebaka la Ubuntu, batho ba 5000 ba pele go tsena lepatlelong ba tla tsena mahala," go laleditše Mphahlele. Mphahlele o tsebišitše go saenwa ga dibapadi tse tshela elego Gerald Phiri Jnr, Kamohelo Mahasha, Sibonelo Ngobane, Manuel Kampala, Richard Mbulu le Phelani Mfanafuthi Shozi. Le ge go sana le dibapadi tše di letetšwego go ba karolo ya sehlopha se sa Ga-Mphahlele ga se ba rata go rothiša mmutla madi mabapi le dibapadi tše. Magareng ga maina ao, Mphahlele o tiišeeditše gore maina a dibapadi tše ke Ranga Chivaviro,

Re thula ditsela tša bokamoso

Rodwell Chinyengetere le Onkabetsi Makgantai ba tlo ntšhwa mo sehleng sa ngwaga wo. Wo mongwe wa ba baswa ba bao ba saennwego ke Bakgaga FC Richard Mbulu yeo a bontšhitšego maikemišetšo a go dira leswao ka morago ga go palelwa ke go phethagatša sehlopha ka ngwaga wa 2016. Monošadino wa go tšwa Malawi o rile ga se nka a tlogela go šoma ka thata go phethagatša ditoro tša gagwe tša go ralokaela lili e kgolo ya kgwele ya maoto.

Setšhaba se amogetše ditsebišo ka legoa le legolo le moopelo wa bathekgi ba Baroka FC ka ntle ga meago ya Makhuduthamaga. Dikopelo tše ebe e le sešupo sa lethabo. Mogobo wa lethabo le dikopelo o tšwetšepele mebileng go ralala le tulo ya Jane Furse go fihla mabaleng a Makhuduthamaga a go agelwa se-gopotšo sa 2010.

Ge a ema Baroka FC ka lefoko Mmamotse Cllr Minah Bahula o ba tišeleditše potego le thekgo yeo e sa lekanywego le selo ka ge kholego le meputso ya go ikamanya le sehlopha tša Baroka e oketšega go swana le kgolo ya sona sehlopha se, kudu kgongalo ya go utullwa ga talente le go e phadimiša.

Ye nngwe tše di hlolago thaelelo ya mešomo go baswa ba Afrika-Borwa ke gore baswa ga ba fiwe tsebo ya menyetla yeo e ikadilego mafapheng a go fapano. Pušoselegae ya Makhuduthamaga e hlaotše kabonka tshedimošo ka ga menyetla ye go ba ntsha ya pele. Tirelo ya tlhabollo ya baswa ka kantorong ya Mmamotse e hlaotšwe bjalo ka tirelo ye bohlokwa ya go hlankela baswa ba Makhuduthamaga ka go iša ditirelo tša tshedimošo go setšhaba. Se se netefaditše ka go ikamanya le mekgatlo ya selegae ya go šoma le baswa, go etela dikolo go phatlalatša melaetša le go tsenya baswa ka fase ga diphego le go ba thuša gore ba fene kahlanong le ditlholtlo tše ba lebanego le tšona.

Go ya ka molekgotla wa tša matlotlo Cllr Rinah Maisela yoo a hlagišitšego polelo legatong la Mmamotse Minah Bahula o hlalošitše gore monabo wa go bonala o šetše o gatilwe – le gore mošomo wo mogolo o šetše o phethilwe le gore go san a le tše mmalwa di ka go fihlelelwaa.

“Moletlo wo wa dipontšo tša menyetla ya leeto la bokamoso ke mathomomayo, go kuketšwa ga baswa go fihlelela magomo a godimo dithutong go ka fihlelelwaa ka therešo ge go ka sepetswa mananego a baswa ka phethagatšo ya maleba, le go fetolela dinepo go ba phethagalo. Ke rata go le tsebiša gore re na le mohlankedwa tša baswa – yeo a filwego thomo yeo e hlathologilego le mai-karabelo a go netefatša gore baswa ba kgontšhwa go bopa karolo ya ponelopelo ya pušoselegae ya yeo e itshamilego ka lenanego-tlhabollo la penelopele ya bose-tšhaba ya 2030” ntlheng ya phethagatšo ya merero ya thuto ya boleng pušoselegae e ikeme ka la gore thuto ke sebetša le kokwane ya tša ikonomi le leago go di hlobaetšago tša setšhaba, go realo Molekgotla Maisela.

Katološo ya tlabakelo ya mohlagase

Tlabakelo ya mohlagase ke yenngwe ya ditiragalo tša motšha-otšehe di tla dulago di le karolo ya peakanyo le ditekanetšo tša pušoselegae, ka ge ele sešupo seo se na le go tšhušumetšo ya gore baswa bat la thoma malapa a bona metseng ya pušoselegaeng ya Makhuduthamaga.

Ke setlwaedi seo se na le go maamošo a mabotse go ikonomi ya segae le go godišwa ga boitshepo le potego ya pušoselegae go bata-metša ditirelo ditšhabeng, le go owauwetša baswa tia go aga malapa a bona mafelong a bodulo ka gare ga pušoselegae esego go goketšwa ke go falalela metseseteropong fao peakanyo ya bodudi le didirišwa di bontšago di gatetše pele le go goketša badiriši. Go tlabakela metse ka mohlagase ka morago ga go rungwa ga diporojeke ke yenngwe ya ditlholtlo tše di hlolago kgatelelo go methopo ya kabu ya mohlagase le go ipušeletša tlhokego ya ditirelo mafelong ao diporojeke di šetšego di rumilwe ngwageng yeo e fetilego ya

matlotlo. Polelongkgolo ya seemo sa pušoselage Mmamatse Minah Bahula o gogetše šedi ya setšhaba sa Makhuduthamaga ntlheng ya gore bohlatsa bo ikadile metseng le met-saneng gore badudi ba itemogela kumologo ye kgolo ka ge le bona ba fihletšwe ke bophelo bjo kaone. Le gore bophelo bo thomile go nolofala ka morago ga gore ba akaretšwe lenanegong la kabu ya mohlagase ya ka morago ga go momaganywa le nenanego la Eskom. Magareng ga mehlala yeo e ikgethago ka gare ga ye masemetlhano seswai ke motse wa Semahlakole woo badudi ba wona ba iphsinago go swana le malapa a 170 motseng wa Tisane, a

373 gola Manganeng, a 195 Diphangane, a 134 Leeukraal, a 74 Mailamapitsane, a 49 Serageng, a 183 Ga-Marishane, a 179 gotšwa metseng ya Mangamolane/ Malaeneng/Mokgwatsane. "Go tlaleletša se, re thekgile mošomo woo o thomilwego ke Eskom. Re šetše re gatetšepele ka phethagatšo ya lenanego la go tlabakela ditšhaba ka mohlagase metseng ya Khayelitsha, Mogaladi village, Seteišene sa Maphodisa sa Masemola, Thabamphse, Glen Cowie, Marulaneng, Kolokotela, Dichoueng, Molepane, Makoshala, Mogodu, Matjekelle, Motseleope, Dikaton le ye mengwe." Go hlalošitše Mmamatse Bahula.

Report Illegal Connections

If you come across any illegal connections, report them to Eskom on 08600 37566 or SMS Crime Line on 32211

Bangwadi ba fiwa tlhompho, šedi le

Lefaseng leo didirišwa tša tekno lotši di laolago mekgwa yeo ka yona tsebo e hwetšwago le go kgoboketšwa, bangwadi le bagatiši ba ba dipuku ba fetoga bahloki ba go ja nta le ge ba šoma ka maatla medirong ya bona. Ge ele bangwadi ba maleme a se-Afrika go swana le Sepedi ao go ya ka banyakišiši a lebanwego le kotsi ya nyamalala le go timelela ka ge a bonwa bjalo ka maleme ao a sa fiwego šedi.

Nnete ye ya go apešwa ke maswabi ke yona e tsarošitšego Mmamotse wa Makhuduthamaga Cllr Minah Bahula gore a hlabe mokgoši wa ma-setlapelo go lota leleme la Sepedi ka ge leleme ele kokwane ya bohwa yeo setšhaba le Bapedi b aka itshwarelago ka yona. Ka ntla ga go ba Mmamotse a nnoši seleteng sa Sekhukhune, goba Limpopo ka bophara a babaletšego go hlagiša tsedimošo ka leleme la Sepedi le go le šomiša go lekana le la Seisimane –

lentšu ka lentšu, Mmamotse Minah Bahula o tšwetše pele go katološa lesolo le la go godiša leleme la Sepedi le go le šireletša ka mafolofolo go swana go thekga bangwadi ba leleme le elega moroto wa mafelelo wa tshireletšego ya leleme leo le le go kotseng ya go nyamelela. E šetše ele leswao la Mmamotse Bahula go ala didokomane tša semmušo go swana le sengwalwa sa peakanyo neeletšo ya tlabologo (IDP) le polelo ya tekanyetšo ya matlotlo ka leleme la Sepedi ka maitekelo a go netefatša gore setšhaba se kwešiša ka fao go lekanego dikagare tša dipolelo tše Mmamotse a abelanago tshedimošo le ditšhaba, esego fela sefala sa go ala dipolelo go ya ka fao melao le ditaelo di ipilešago.

Mmamotse Bahula o gorositšwe mōletlong ka mokgwa woo o šetšego o le setlwaedi sa theto-gale ya setlogo meletlong yeo a abelanago polelo le setšhaba. Go tlaleletša matsapa a go godiša leleme le maitekelo a go fetišetša bohwa bja polelo go baswa gore ba be le kgahlego le bokgabane bja go tseba setšo sa gabon le go itseba, le go rwala boikgantšho magetleng.

“Mogaleadi ‘a Hlabirwa” ka ge a tsebja dikarolong tša go fapania tša pušoselegae o hlomile molelo wa pele wa go hlompha bangwadi ba selegae bjalo ka ge a ba bitša bagale le bagaleadi ba pene. Go ya ka Mmamotse Bahula bangwadi ba swana ka selo se tee, ke ba baswa, ba ikeme le go ikgafela go phediša maleme a setlogo. Moletlong woo o be go o swerwe lepatlelong la Talane karolokgethong ya 25 (Ga-Mashabela) ka la 21 Julae 2019 fao Mmamotse Minah Bahula a abetšego tlhompho go Morena Rupert Kgathume Makanatleng yeo elega mongwadi

wa buka yeo e bitšwago “Morwa Marokane”. Yo mongwe wa bangwadi a filwego tlhompho ke Mohumagatšana Initia Mogoswana yoo puku ya gagwe e bitšwago “Ngwedi o apogelwa ke Maru”. Initia Mogoswana o filwe monyetla wa go fa polelo ya ditebogo legatong la bangwadi ba selegae. “Se ke mathomo a leeto la rena, leeto leo ba bantšhi ba sa le sepelego ka lebaka la maima a lona efela ka senatla sa go swana le Mmamotse Bahula re hutša go bona bokamoso bjoo go bjona polelo ya Sepedi e tlo go gola go tloga

e thekgo

seemong sa go ba polelo ya bobadi, tsebo le dikgokagano go fetogela go ba polelo yeo e šomišwago mererong ya kgwebišano, tša mahlale, boithabišo le tša diphatišišo" go boletše Mohumagatšana Mogoswana a felegetšwa ke lephotho la mekgolokwane. "Temaneng ya go godiša setšo sa go thekga bangwadi le batšweletši ba tsebo ya bohwa, re bona seetša, boipiletšo bja go reka tša ka gae ke se sengwe sa ditlwaedi tše di atago lefaseng ka bophara ka ge ditšhaba tša lefase di ela hloko kgodišo ya ditšweletša gabon. Nna ke kgolwa gore se se bohlokwa ebile re swanetše go rotoša thekgo yeo re e fago batšweletši ba bokgoni bja tša setšo le setlogo, menyetla ye e nabile ebile go hlokega batšeakarolo ba malwa" go boletše Mmamotse Bahula yoo a abilego difoka go bangwadi ba. Mmamotse o eleditše batšeakarolo bao ba balelwago go makgolo a mabedi ba Makhuduthamaga yeo e tsebago ka la 'Bope-di-gare'.

Re keteka mediro ye mebotse ya letšatši la Mandela

G a gona kutullo yeo e tsenel etšego ya botebo bja moywa setšhaba go feta ka fao setšhaba seo se swarago bana ba sona" a ke mantšu a mogale wa ntwa ya tokologo le MoPresidente wa maloba Tata Nelson Mandela. Mantšu a gagwe a kopanafatša ka fao pušoselegae ya Makhuduthamaga e kopantsego dikgopololo le setheo sa matseka a go ikgetha a 'The Hawks' lefelong la tlhokomelo ya bana ba go ikgetha la Little Angels motseng wa Diphagane maikemišetšong a go keteka mengwaga ye 101 ya matswalo a Tata Nelson Mandela, elega letšatši leo le tsebjago ka la boditšhabatšaba la Tata Nelson Mandela.

Letšatši le la go hlaolwa ke Mokgatlo wa Ditšhaba-kopano go ba la go dira go loka go bao ba itlhokelago ka morero wa go hlomphla Tata Nelson Mandela le go fa lefase sebopego le sefahlego se se botse. Go ya ka seboleledi sa setheo sa go ikgetha sa matseka sa 'The Hawks' MoBrigadiri Hangwani Mulaudzi mitekelo a go keteka letšatši la Tata Mandela le bana ba go ikgetha ka thekgo ye bohlokwa yeo e kgwathilego bana bao ba phelago ka bogolofadi bao sello sa bona se fihetšego baetapele.

Ponelopele ya Rena
Go ba modiragatši wa tlhabologo
yeo e otlewago ke setšaba.

Morero wa Rena
Go fihlelela botswerere bja go aba ditirelo.
Go kgonagatša peakanyo yeo e itshamilego
ka ditlhologelo tša setšaba. Go netefatša
therišano le poledišano ye kaone le
bakgathatema ba pušoselegae.

A re Godišeng Afrika Borwa Mmogo